

Lag energi med vann og klinkekuler

Det er ikke så vanskelig å lage energi som du kanskje tror. Her er to spennende eksperimenter du kan prøve, ett med vann og ett med klinkekuler.

EN tom flaske med sugerør

Foto: Shutterstock

Vannkraft

Dette trenger du:

- ei 1 ½ l brusflaske
- to sugerør
- saks
- limpistol
- tråd

Slik gjør du:

1. Klipp av toppen på brusflaska med ei saks.
2. Nederst på flasken stikker du med saksa igjennom plasten og lager seks hull. Hullene skal være så store at sugerøret får plass.
3. Klipp opp sugerøret i seks biter som er cirka 2,5 cm lange.
4. Stikk sugerørene inn i hullene og lim godt rundt med smeltelim slik at det blir tett.
5. I toppen av flasken stikker du tre hull og fester tre tråder. Samle trådene sammen i en knute. Fest en ny tråd i knuten og ei løkke. Denne skal du holde i.
6. Hold i tråden/løkken og fyll flasken full med vann. Hva tror du skjer? (OBS! Stå et sted som tåler vannsprut!)

Hva skjer?

Når vannet presses igjennom de små sugerørene, lages energi som får flasken til å spinne rundt. Vann som faller slik, brukes mye større målestokk i vannkraftverk og turbiner. Vann som faller nedover, presses igjennom rør og dytter svære hjul rundt. Dette lager energi og strøm i et vannkraftverk.

Illustrasjon av hvordan man gjennomfører energi eksperimentet

Illustrasjon: Melkeveien designkontor

"Svein Svingstang"

Dette trenger du:

- ei klinkekule
- to brusflasker
- teip
- lim
- saks
- papirfiguren på tegningen

Slik gjør du:

1. Legg klinkekula mellom de to korkene og teip dem sammen.
2. Klipp ut figurens to biter. Overkropp og underkropp.
3. Ta lim på det skraverte området og lim papiret rundt korken.
4. Lim på overkroppen på motsatt side av beina.
5. Finn en flate du kan sette på skrå. Legg for eksempel fire tykke bøker under to av beina på et bord. Legg et pledd eller laken over bordet.
6. Sett figuren på det høyeste punktet med beina fremover. Han skal «sitte på rumpa» og se nedover bakken. Ikke slipp taket i ham. Hva tror du skjer dersom du slipper og gir ham et lite puff i ryggen?

Hva skjer?

Figuren begynner å gå rundt fordi klinkekula triller på innsiden av korkene.

Klinkekula er tung og vil hele tiden trille litt fremover og presse korkene mot

underlaget. Hadde kula vært lagd av tre, ville den ikke vært tung nok til å dytte figuren rundt.

ENERGI REALFAG FYSIKK KJEMI EKSPERIMENT

Av Gro Wollebæk | Publisert 10. apr. 2017 | Oppdatert 31. mars 2020

Last ned ↓ | Del

Meldinger ved utskriftstidspunkt 14. mars 2025, kl. 07.36 CET

Det ble ikke vist noen globale meldinger eller andre viktige meldinger da dette dokumentet ble skrevet ut.